

Asia: VN/25152/2023

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja Suomen rannikkostrategian luonnokseen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Akkuteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua kansallisesta rannikkostrategian luonnoksesta, ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yleistä

Rannikkostrategia tarkentaa Suomen merialuesuunnitelman 2030 visiota ja toimenpiteitä rannikolle. Rannikkostrategia tähtää vuoteen 2050.

Rannikkostrategian tavoitteena on edistää rannikon kestävästä käyttöä vastaten luontokadon, ilmastomuutoksen ja saastumisen uhkiin. Rannikkostrategia ohjaa ja viitoittaa rannikolla tapahtuvaa kehittämistä ja suunnittelua.

Strategia perustuu kolmeen ympäristöministeriön kartoittamaan skenaarioon, joissa tunnistettujen kehityskulkujen vaikutukset näyttäytyvät Itämeren käyttöpaineen sekä erilaisten käyttötarkoitusten törmäämisen kautta. Strategian tavoitteena on kehittää kokonaisvaikutusten arviointia. Tällä on merkitystä mm. akkumateriaalitehtaiden kannalta, sillä viimeaikaisissa ympäristölupahankkeissa on korostettu hankkeiden yhteisvaikutusten roolia ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Rannikkostrategia on kaksisuuntaisessa vuorovaikutuksessa vesien- ja merenhoidon suunnitelmien kanssa.

Toimenpiteet:

Toimenpidelistasta nostamme esiin kolme toimenpidettä, joilla katsomme olevan toimialamme kannalta eniten merkitystä.

1. Ajantasainen tilannekuva: Rannikkoalueesta tuotetaan ajantasainen tilannekuva, joka huomioi ja määrittelee tietopohjaisesti paikalliset erityispiirteet. Toiminnanharjoittajat kaipaavat runsaasti tietoa vesistön tilasta, ja sitä pitäisi olla saatavilla julkisesti niin, ettei toiminnanharjoittajien tarvitse maksaa jokaista analyysia. Tämä jouduttaa myös prosesseja. Pidämmekin tätä toimenpidettä tärkeänä.

2. Hyvien käytäntöjen foorumi: Yhteinen, ajantasainen tietopohja on olennaisen tärkeä tekijä kaikessa yhteistyössä, niin eri hallinnonalojen kuin asukkaiden ja elinkeinotoimijoiden välisessä yhteistyössä. Selkeä ja havainnollinen tieto rannikkoalueen tilasta ja toiminnan vaikutuksista lisää myös rannikkoalueiden asukkaiden ja toimijoiden yleistä ympäristötietoutta ja kokonaisymmärrystä. On selvää, että rannikon yhteisen tilannekuvan ylläpitäminen vaatii jatkuvaa yhteistyötä ja eri käyttäjien ja toimien välistä läpinäkyvyyttä. Tälle kehitystyölle on oltava oma, tarpeeksi korkealla tasolla toimiva yhteistyöfoorumi. Vuoropuhelun kehittäminen eri tahojen välillä lisää läpinäkyvyyttä ja ymmärryksen tasoa. Tällä hetkellä tärkeiden hankkeiden osalta on nähtävissä selkeää luottamuspulaa, joka hankaloittaa lupien saamista ja pidentää lupamenettelyjen kestoa.

3. Kokonaisvaikutusten arvioinnin kehittäminen: Kehitetään menetelmiä hankkeiden yhteisvaikutusten tunnistamiseen ja vaikutusten arviointiin. Kokonais- ja yhteisvaikutusten arvioinnin kehittäminen on tärkeää alueellisten tarkastelujen lisäksi koko rannikkoalueen ajantasaisen

tilannekuvan luomiseksi esimerkiksi liittyen merituulivoimahankkeisiin, ruoppaukseen ja kaivannaisiin. Lisäksi on tärkeää tehdä myös valtioiden rajat ylittävien yhteisvaikutusten arviointia. Uusiutuvan energian osalta on tarpeen tehdä kokonaistarkastelu, jossa ovat mukana energian tuotanto, siirto ja varastointi esimerkiksi vetynä ja siitä jatkojalostettuina sähköpolttoaineina kuten ammoniakkinä, metanolina tai metaanina.

Hankkeiden kokonaisvaikutukset on syytä kartoittaa ja harkita esimerkiksi teollisuuspuistojen kyseessä ollessa yhteisten ympäristövaikutusten kartoittamista. Näin saataisi mahdollisesti nopeutettua lupakäsittelyä.

Akkuteollisuuden hankkeet ovat erittäin tärkeitä ottaen huomioon ns. vihreän siirtymän ja kansalliset päästöjen vähentämistavoitteet. Näin ollen kaikki mahdolliset toimet tulisi käynnistää, joilla mahdollistettaisiin nopea ja selkeä luvittaminen, tietenkin ympäristölle mahdollisimman vähän

haittaa aiheuttaen. Tässä olemassa olevalla tiedolla esimerkiksi vesistöjen erityspiirteistä on iso rooli. Luvituksessa tulisi myös ottaa huomioon vesipuidedirektiivin mahdollistamat joustot, kun hanke on tärkeä vihreän siirtymän edistämisen kannalta.

Vilenius Pia
Akkuteollisuus ry